

Scholingsboulevard ENSCHEDE

Schorsen / Verwijderen

Maart 2009

Inhoud:

1. Inleiding
2. Aanleidingen en regels
3. Essentiële aandachtspunten:
 - Wie neemt het besluit
 - Schorsing
 - Verwijdering
 - Bezwaar en beroep
4. Voorbeeldbrieven
5. Een casus
6. Enkele wetsartikelen

1. Inleiding (Geschorst en/of verwijderd)

Een leerling verwijderen van een school is een uiterste maatregel die door de wetgever aan strikte voorwaarden is gebonden. In het voorgezet onderwijs is het verwijderen van een leerling wettelijk geregeld. Deze procedure van verwijderen staat beschreven in artikel 27 van de Wet op het Voorgezet Onderwijs (WVO) en in artikel 14 van het inrichtingsbesluit bij de wet op het WVO.

In het Voortgezet Onderwijs is het schorsen van een leerling wettelijk geregeld. Het Inrichtingsbesluit bij de wet op het Voortgezet Onderwijs stelt dat het bevoegd gezag een leerling voor maximaal vijf dagen kan schorsen. Het artikel 13 van dit Inrichtingsbesluit schrijft de procedure bij schorsing van leerlingen voor.

Schorsing houdt in dat een leerling tijdelijk geen toegang heeft tot de school waar hij is ingeschreven. Een schorsing duurt - volgens de regels van het Inrichtingsbesluit wet op het voortgezet onderwijs - maximaal vijf schooldagen.

Verwijdering in het voortgezet onderwijs is alleen maar mogelijk wanneer het bevoegd gezag een andere school bereid heeft gevonden die de leerling wil toelaten.

Een schoolbestuur moet zich bij de schorsing van een leerling houden aan de Algemene wet bestuursrecht(AWB). Dit betekent dat ouders in bezwaar en beroep kunnen gaan in geval van een schorsingsbesluit.

2. Aanleidingen en regels

Aanleidingen voor een schorsingsbesluit kunnen zijn:

- Bedreiging door ouder(s)/verzorger(s)
- Herhaalde les-/ordeverstoring
- Diefstal, beroving, afpersing
- Bedreiging
- Geweldpleging
- Gebruik van alcohol of drugs tijdens schooltijden
- Handel in drugs of gestolen goederen
- Bezit van wapens of vuurwerk

De volgende regels moeten hierbij in acht genomen worden:

- Het bestuur van een school kan een leerling voor een periode van ten hoogste één week (vijf schooldagen) schorsen.
- De schorsing wordt schriftelijk gemeld aan de ouder(s) verzorger(s) van de leerling, de inspectie en de leerplichtambtenaar.
- De ouders(s)/verzorger(s) worden opgeroepen voor een gesprek op school.
- De leerling wordt tijdens de schorsingsperiode binnen of buiten de school aan het werk gezet.
- Na de schorsingsperiode en het gesprek met de ouder(s)/verzorger(s) wordt de leerling weer tot de lessen toegelaten.
- Een schorsing kan meerdere malen voor dezelfde leerling worden toegepast indien er sprake is van een nieuw incident.

3. Essentiële aandachtspunten:

1. Wie neemt besluit
2. Schorsing
3. Verwijdering
4. Bezwaar en beroep
5. Voornemen tot c.q. Verwijdering /voorbeeldbrieven

3.1 Wie neemt het besluit?

Het kan noodzakelijk zijn om over te gaan tot schorsing of zelfs verwijdering van een leerling, een uiterste maatregel die door de wetgever aan strikte voorwaarden is gebonden. In de praktijk draagt vaak de directeur van de school zorg voor de besluitvorming in dit soort zaken (daartoe via een rechtsgeldig besluit gemandateerd door het bevoegd gezag). Geadviseerd wordt vanwege de betrokkenheid van de directeur in het eerdere stadium en vanwege het belang van het besluit tot verwijdering, het besluit door het bevoegd gezag zelf te laten nemen. Op een bezwaarschrift neemt het bevoegd gezag altijd zelf een besluit omdat iemand die gemandateerd is hiertoe niet gerechtigd is.

Verder wordt opgemerkt dat bij het nemen van maatregelen het heel belangrijk is dat uit het besluit blijkt dat een belangenafweging heeft plaatsgevonden. Het gaat er om dat wordt aangegeven waarom het belang van de school om de leerling te verwijderen groter is dan het belang van de leerling om niet van school te worden gestuurd. Voor schorsing en verwijdering van een leerling bestaan een aantal voorschriften.

3.2 Schorsing

Onder schorsing wordt volgens de inspectie van het onderwijs verstaan dat het een leerling niet is toegestaan het reguliere onderwijsprogramma te volgen. Ook als een leerling niet thuis is, maar elders wordt opgevangen, al dan niet binnen de school, geldt dit als een schorsing. Bij een schorsing moeten de volgende regels in acht genomen worden:

- de directeur van de school voor voortgezet onderwijs kan namens het bevoegd gezag schriftelijk, aangetekend, met opgave van redenen een leerling voor een periode van ten hoogste een week (vijf schooldagen) schorsen. ;
- voorafgaand aan het besluit tot schorsing worden de leerling en, als deze minderjarig is, ook de ouders/verzorgers alsmede de betrokken leraar gehoord;
- bij schorsing voor langer dan een dag moet het bevoegd gezag onmiddellijk de inspectie en de leerplichtambtenaar van de woongemeente met opgave van redenen in kennis stellen. Terstond wordt aan hem/haar een kopie van het schorsingsbesluit gestuurd. De scholen voor voortgezet onderwijs moeten tevens een schorsing van een leerling via een specifiek hiertoe door de inspectie ontworpen formulier aan de onderwijsinspectie melden.
- in diezelfde brief wordt gewezen op de mogelijkheid om binnen zes weken na ontvangst van het besluit een gemotiveerd bezwaarschrift tegen het besluit in te dienen bij het bevoegd gezag;
- het bevoegd gezag neemt binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift een beslissing over het verzoek om herziening. Hierbij geldt de eis dat de leerling en ouders op nieuw in de gelegenheid moeten zijn gesteld om te worden gehoord en dat zij kennis hebben kunnen nemen van adviezen of rapporten die op het besluit betrekking hebben. Een uitzondering op de maximale schorsing van een week is de mogelijkheid die het bevoegd gezag heeft om de leerling gedurende de behandeling van het bezwaar tegen een besluit tot definitieve verwijdering de toegang tot de school te ontzeggen. Aanbevolen wordt in dat geval tot een huiswerkregeling te komen.
- Voor het bijzonder onderwijs is er geen mogelijkheid om nadat het bevoegd gezag heeft besloten een schorsing op te leggen nog bezwaar te maken (en in beroep te gaan).

Een leerling kan pas definitief verwijderd worden na overleg met de Onderwijsinspectie.

3.3 Verwijdering

De procedure is inhoudelijk bijna gelijk aan die van het primair en speciaal onderwijs, in zoverre, dat voor leerplichtige leerlingen definitieve verwijdering in het voortgezet onderwijs uitsluitend is toegestaan als er een vervangende school of instelling is gevonden. De achtwekenmaatregel geldt hier niet. Leerlingen die niet meer leerplichtig zijn, mogen direct na het definitieve besluit op het bezwaar worden verwijderd. Om een leerling toch op te kunnen vangen, is wettelijk bepaald dat scholen aangesloten dienen te zijn bij een samenwerkingsverband VO/SVO. De schoolbesturen zijn binnen dit verband gezamenlijk verantwoordelijk voor een adequate opvang en begeleiding van een probleempleerling.

Verder wordt in het voortgezet onderwijs altijd de leerling gehoord en van het verwijderingsbesluit op de hoogte gebracht, ook al is deze minderjarig.

Het besluit tot verwijdering wordt niet eerder genomen dan na overleg met de inspecteur en desgewenst met andere deskundigen. De inspecteur wordt vooraf geïnformeerd door middel van een formulier dat de inspectie van het onderwijs specifiek heeft ontworpen voor de melding van een voornemen tot verwijdering.

Een school of instelling heeft te allen tijde de plicht om voldoende onderwijs aan te bieden aan de leerlingen. Dit geldt wettelijk ook voor hen die tijdelijk de school niet kunnen bezoeken wegens ziekte. In het verlengde hiervan moet worden aangenomen dat deze verplichting ook geldt ten opzichte van leerlingen die geschorst of verwijderd zijn, in het laatste geval in afwachting van de plaatsing op een andere school. (Zie voorbeeldbrieven).

3.4 Bezwaar en beroep

In het openbaar onderwijs zijn de maatregelen schorsing en definitieve verwijdering besluiten in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (AWB), waartegen bezwaar en beroep openstaat. In het bijzonder onderwijs is de te volgen procedure bij bezwaar zoals bovengenoemd. Zoals eerder aan de orde kwam bij het niet-toelaten van leerlingen, bestaat bij het bijzonder onderwijs ook niet de mogelijkheid tot het instellen van beroep bij verwijdering van leerlingen. Indien de ouders of de leerling nog stappen willen nemen, kunnen zij naar de klachtencommissie gaan voor een advies of kunnen zij naar de civiele rechter. Tot slot wordt nog gewezen op het grote belang van dossiervorming. Het is belangrijk alles schriftelijk vast te leggen en alles te bewaren, zodat problemen bij de bezwaar- en beroepsprocedure zoveel mogelijk worden voorkomen. Het kan voorkomen, zeker als het om ingewikkelde juridische aangelegenheden gaat, dat dieper en uitgebreider moet worden gespit en dat de handreiking niet ver genoeg gaat. In dat geval kan het beste de besturenraad of -bond worden ingeschakeld waarbij het schoolbestuur is aangesloten. Hier kan gespecialiseerde juridische ondersteuning worden geboden.

<p>Het is van belang, wanner men een schorsing of verwijdering in gang zet, alle stappen die men neemt te noteren in het dossier van leerling.</p>

4.1 Voorbeeldbrief

Schorsing van een leerling van de Scholingsboulevard Enschede

Plaats, datum

Aan de ouders/verzorgers en de leerling *

Adres:

Postcode en plaats:

Geachte mevrouw/mijnheer en naam leerling,

Geachte ouders/verzorgers,

In navolging op het gesprek dat wij met u hebben gevoerd op ... en na overleg met de groepsleerkracht dhr/mw.....delen wij u hierbij mede dat uw *zoon/ dochter*.....met ingang van tot uiterlijk.....is geschorst. Gedurende deze schorsing ontzeggen wij.... de toegang tot de reguliere lessituatie.
De reden(en) die ten grondslag liggen aan deze schorsing zijn:.....

De genomen maatregelen met het oog op de schorsing zijn: . (denk aan het meegeven huiswerkopdrachten, of het uitvoeren van taken elders dan de reguliere lessituatie, etc .).

Hoogachtend,
Namens het Bestuur van (naam van de school)
(naam directeur + functie)

In afschrift aan:
Schoolbestuur
Leerplichtambtenaar
Onderwijsinspectie

* tenzij de leerling meerderjarig is, dan uitsluitend de leerling

4.2 Voorbeeldbrief

Voornemen tot verwijdering van de Scholingsboulevard Enschede

AANTEKENEN

Plaats, datum

Aan de ouders/verzorgers en de leerling *

Adres:

Postcode en plaats:

Geachte mevrouw/mijnheer en naam leerling,

Wij delen u mede dat wij voornemens zijn (volledige naam leerling, geboorteplaats en geboortedatum) van (naam school) te verwijderen.

De redenen die hieraan ten grondslag liggen, zijn:

- * Wangedrag bestaande uit.....
- * Deze redenen dienen uitgebreid omschreven te worden.
- * Voorgeschiedenis.
- * Reeds genomen stappen.

Gelet op het bepaalde in artikel 27 van de Wet op het voortgezet onderwijs vindt verwijdering niet plaats voordat wij een andere school bereid hebben gevonden uw kind toe te laten.

Wij zijn ons bewust van de onderwijsplicht die de school jegens (naam leerling) heeft.

Om het onderwijsproces niet onnodig te vertragen kan vanaf heden met de volgende opdrachten thuis worden gewerkt (opsomming huiswerkopdrachten). De gemaakte opdrachten kunnen naar school gestuurd (na afspraak naar school gebracht) worden. Voor het maken van eventuele toetsen worden aparte afspraken gemaakt.

Wij stellen u in de gelegenheid mondeling uw zienswijze ten aanzien van dit voornemen te geven op (datum, tijdstip) of uw zienswijze schriftelijk in te dienen, uiterlijk tot (datum). Ook de betrokken docent zal bij dit gesprek aanwezig zijn. Hierna ontvangt u ons besluit.

Hoogachtend,

Het bestuur van (naam schoolbestuur en adres vermelden).

(ondertekening)

of

namens deze

(ondertekening) directeur

NB: Deze brief wordt ook verzonden aan:

Onderwijsinspectie

Leerplichtambtenaar van uw woonplaats

* tenzij de leerling meerderjarig is, dan uitsluitend de leerling

4.3 Voorbeeldbrief

Verwijdering van de Scholingsboulevard Enschede

AANTEKENEN

Plaats, datum

Aan de ouders/verzorgers en de leerling *

Adres:

Postcode en plaats:

Geachte mevrouw/mijnheer en naam leerling,

Op (datum) hebben wij u ons voornemen meegedeeld (volledige naam leerling, geboorteplaats en geboortedatum) te verwijderen van (naam school).

De redenen voor de verwijdering zijn (motivering). U heeft uw zienswijze tegen het voornemen van dit besluit bekend gemaakt. Ook de betrokken docent hebben wij gehoord. Ons standpunt hieromtrent is (motivering).

Wij delen u hierbij mede dat wij, na overleg met de inspectie, (volledige naam, geboorteplaats en geboortedatum) met ingang van (datum) verwijderen van (naam school).

Wij hebben (naam nieuwe school) bereid gevonden uw kind per (datum) toe te laten.

Het besluit tot verwijdering is gegrond op artikel 27 van de Wet op het voortgezet onderwijs.

U kunt desgewenst bezwaar maken tegen dit besluit. Binnen zes weken na ontvangst van deze brief kunt u een bezwaarschrift bij ons indienen. Tevens kunt u naar aanleiding van dit bezwaar worden gehoord. Wij zullen op uw bezwaar binnen vier weken een beslissing nemen.

Hoogachtend,

Het bestuur van (naam schoolbestuur en adres vermelden)
(ondertekening)

NB: Deze brief wordt ook verzonden aan:

Onderwijsinspectie

Leerplichtambtenaar van uw woonplaats

* tenzij de leerling meerderjarig is, dan uitsluitend de leerling

5. Een casus

Besluit tot schorsing van een leerling is een besluit in de zin van de Algemene Wet Bestuursrecht (LJN: AW2338, Rechtbank Haarlem. Datum uitspraak: 14-04-2006)

De casus

Het geschil betreft de beslissing van de schoolleiding van een VO-school, waarbij een leerling voor één dag wordt geschorst. Tegen dit schorsingsbesluit is door de ouders van de betreffende leerling bezwaar gemaakt. Dit bezwaar is door de schoolleiding ongegrond verklaard. Hierop hebben de ouders beroep ingesteld bij de rechtbank.

De rechter behandelt ter zitting de vraag of de schorsingsbeslissing een besluit is in de zin van artikel 1:3 van de Algemene Wet Bestuursrecht (Awb).

De school stelt zich op het standpunt dat het voorgaande niet juist is, aangezien de beslissing geen externe rechtsgevolgen heeft. De ouders bestrijden deze zienswijze.

De overwegingen van de rechtbank Artikel 1:3 Awb stelt dat een besluit een schriftelijke beslissing van een bestuursorgaan is, die een publiekrechtelijke rechtshandeling impliceert. De wetsgeschiedenis van de Awb zegt dat het bij een rechtshandeling als bedoeld in artikel 1:3 Awb gaat om een besluit dat gericht is op externe rechtsgevolgen. Hiervan is in deze casus volgens de rechtbank sprake, aangezien er in dit geval een schorsingsbeslissing is genomen in het kader van de rechtsverhouding bevoegd gezag (bestuursorgaan) – leerling, die niet alleen de interne organisatie van de school betreft. De rechtbank is van mening dat er sprake is van rechtsgevolgen, omdat de leerling de reguliere lessen niet kan bijwonen door de schorsingbeslissing.

Oordeel van de rechter

De rechtbank oordeelt uiteindelijk dat de in geding zijnde schorsingsbeslissing een besluit is in de zin van artikel 1:3 AWB en dat daartegen de rechtbeschermingsmogelijkheden als bedoeld in de artikelen 8:1 en 7:1 Awb open staan.

6. Bijlage / Wetsartikelen: Wet op het Voortgezet Onderwijs

Uittreksel uit artikel 27 WVO:

Definitieve verwijdering van een leerling waarop de Leerplichtwet 1969 van toepassing is, vindt niet plaats dan nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorggedragen dat een andere school, dan wel een instelling als bedoeld in artikel 1, onder c, van de Leerplichtwet 1969 bereid is de leerling toe te laten.

Artikel 13, 14 en 15 uit het Inrichtingsbesluit WVO:

Artikel 13. Schorsing

1. Het bevoegd gezag kan met opgave van redenen een leerling voor een periode van ten hoogste één week schorsen.
2. Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk aan de betrokkene en, indien deze nog niet de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt, ook aan de ouders, voogden of verzorgers van de betrokkene bekendgemaakt.
3. Het bevoegd gezag stelt de inspectie van een schorsing voor een periode langer dan één dag schriftelijk en met opgave van redenen in kennis.

Artikel 14. Definitieve verwijdering

1. Het bevoegd gezag kan besluiten tot definitieve verwijdering van een leerling nadat deze en, indien de leerling nog niet de leeftijd van 18 jaren heeft bereikt, ook diens ouders, voogden of verzorgers, in de gelegenheid is onderscheidenlijk zijn gesteld hierover te worden gehoord. Een leerling wordt op grond van onvoldoende vorderingen niet in de loop van een schooljaar verwijderd.
2. Definitieve verwijdering van een leerplichtige leerling geschiedt slechts na overleg met de inspectie. Hangende dit overleg kan de leerling worden geschorst. Het overleg strekt er mede toe, na te gaan op welke andere wijze de betrokken leerling onderwijs zal kunnen volgen.
3. Het bevoegd gezag stelt de inspectie van een definitieve verwijdering schriftelijk en met opgave van redenen in kennis.

Artikel 15. Beslistermijn bij bezwaar

1. De besluiten tot weigering van de toelating van een kandidaat-leerling of tot definitieve verwijdering van een leerling worden schriftelijk en met opgave van redenen aan de leerling en, indien deze nog niet de leeftijd van 21 jaren heeft bereikt, ook aan diens ouders, voogden of verzorgers, bekendgemaakt, waarbij tevens de inhoud van het tweede lid wordt vermeld.
2. Binnen zes weken na de bekendmaking kunnen belanghebbenden bezwaar maken bij het bevoegd gezag.
3. Het bevoegd gezag beslist in overeenstemming met artikel 27 van de wet binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift, doch niet eerder dan nadat de kandidaat-leerling, onderscheidenlijk de leerling en, indien deze nog niet de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt, ook diens ouders, voogden of verzorgers, in de gelegenheid is, onderscheidenlijk zijn gesteld, te worden gehoord en kennis heeft onderscheidenlijk hebben kunnen nemen van de op die besluiten betrekking hebbende adviezen of rapporten.
4. Het bevoegd gezag kan de desbetreffende leerling, gedurende de behandeling van het bezwaar tegen een besluit tot definitieve verwijdering de toegang tot de school ontzeggen.